N°. 2.

C. 1847.

BREDASCHE COURANT.

Donderdag 7 Januarij.

Deze COURANT verschijnt voortaan des *DONDERDAGS* en *ZONDAGS* van iedere week. Het Abonnement is buiten de Stad *f* 10,— in het jaar, en *f* 2,50 per Kwartaal *franco* per Post.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 3den Januarij.

De bladen behelzen de aanspraken, waarmede Koning *Lodewijk Philips* door de vreemde gezanten en de hooge ligchamen van staat, ter gelegenheid van den nieuwejaarsdag, is begroet. De Koning heeft, naar zijne gewoonte, niet slechts de gelukwenschen ontvangen, maar telkens uitvoerig beantwoord. Bij de vreemde gezanten bevond zich ook de Engelsche, lord *Normanby*. De aanspraak, uit naam dier gezamenlijke gezanten door den pauselijken nuntius gedaan, behelsde niet dan eene verre toespeling op het huwelijk van den Hertog van *Montpensier*, zoo dat het zich ligt begrijpen laat, dat de Engelsche gezant zich daardoor niet heeft behoeven te laten terughouden, om aan de gelukwenschen deel te nemen. De nuntius sprak namelijk, na eenen gelukwensch over de handhaving des algemeenen vredes, die hij eene bewonderenswaardige vrucht van de wijsheid des Franschen Konings en van die der andere souvereinen en hunne kabinetten noemde, niets meer dan deze woorden: «Fier op het algemeen welzijn, heeft Uwe Majesteit te gelijkertijd de genoegens van haar koninklijk gezin zich zien vernieuwen, hetwelk steeds aan uw vaderlijk hart de zoetste vertroostingen heeft verschaft en die zal verschaffen.» De Koning bleef in zijn antwoord zich binnen dergelijke algemeene gezegden beperken.

[illegible] de aanspraken van de voorzitters der Pairs en der afgevaardigden, zeer [illegible] van het genoemde huwelijk gewag gemaakt. De voorzitter der eerste kamer, de heer *Pasquier*, zeide, dat geene keus van eene gemalin voor den jongsten zoon des Konings, meer echt Fransch kon zijn, dan die der Spaansche Infante. De voorzitter der afgevaardigden, de heer *Sauzet*, liet zich aldus uit:

«Terwijl wij uwe koninklijke familie, die zoo treffend uwen troon omringt, begroeten, vestigen zich onze oogen op eene prinses, die zeer onlangs zooveel geluk en zooveel glans is komen deelen en verhoogen. Nicht van onze Koningin, zal zij hare deugden bezitten. Zij is afkomstig uit een bloed en uit een land, die ten allen tijde doorluchtige prinsessen aan Frankrijk schonken. Zij brengt onder ons eene levendige en natuurlijke bevalligheid, die te gelijk haar dubbel vaderland herinnert; even als haar gemaal onlangs aan de andere zijde der Pyreneën ieder bekoorde door dat innemend en grootmoedig karakter, twee groote volken gelijkelijk waardig, die, zonder hunne onafhankelijkheid te verstoren, alzoo vrijelijk de banden harer aloude en heilrijke vriendschap naauwer toehalen.»

's Konings antwoord aan de voorzitters der beide kamers vormden een weerklank op deze gezegden, en liep overigens, vooral ook over de gelukkige vereeniging der vrijheid en der monarchie, die hij zich vleide, door de volksvertegenwoordiging ondersteund, in Frankrijk te hebben tot stand gebragt.

Het antwoord van Z. M. op de rede van den voorzitter der Pairs, is vooral opmerkelijk. Het luidt aldus:

«Zoo als gij het gezegd hebt, het groote vraagstuk, dat moest opgelost worden, was het verbond der Monarchij en der vrijheid; het was, om aan de volken te doen gevoelen, dat de vrijheid de Monarchij, het was om aan de Vorsten en Koningen te bewijzen, dat de Monarchij de vrijheid noodig heeft. Door de miskenning van dat beginsel, door van de eene zijde te gelooven, dat de vrijheid onvereenigbaar met de Monarchij, en van den anderen kant, dat de Monarchij onvereenigbaar met de vrijheid was, is Frankrijk in de revolutionaire stormen medegesleept geworden. God moge er de andere volkeren voor behoeden? Moge ons voorbeeld de volkeren en Koningen leeren, dat de Monarchij en de vrijheid gezamenlijk kunnen bestaan en bloeijen, doch niet dan door een wederzijdsch vertrouwen. Zoo de nationale wensch mij tot den troon geroepen heeft, dan is het omdat mijn geheel leven heeft doen voorzien, dat mijne pogingen daarheen zouden strekken, om dat beginsel te doen zegepralen, en dat er van mijne zijde geene neven-bedoelingen te vreezen waren. Gij hebt mij in die taak zoo goed ondersteund, dat wij ons, op dezen zeventienden verjaardag, geluk kunnen wenschen, dien wel vervuld te hebben! Ik hoop dat wij, met uwe rondborstige medewerking, zoo lang het God moge behagen mij op de aarde te behouden, zullen voortgaan onze instellingen en den voorspoed van Frankrijk te bevestigen.»

Dit antwoord heeft algemeen veel tevredenheid verwekt, en men ziet daarin bijna eene staatkundige gebeurtenis. Het ministeriële *Ochtendblad* laat zich daaromtrent aldus uit:

«Mogen deze wenschen en lessen, zoo gepast in den mond van een' bejaarden en grooten Koning, door de volken en hunne Vorsten gehoord worden! Moge, door de vereeniging der Monarchij en vrijheid, Europa aan de dubbele ramp der regeringloosheid en van het despotismus ontsnappen! Frankrijk heeft aan de wereld bloedige voorbeelden gegeven! Het geluk, dat het thans onder een vrijzinnigen Monarch geniet, onder een' Vorst, die dagelijks, door zijne diepe wijsheid, de keuze der Natie billijkt, zal, wij hopen het, de krachtigste propaganda zijn!»

— Men spreekt reeds veel over hetgeen in de Fransche en Engelsche Kamers zal plaats grijpen, de eerste van welke, zoo als bekend is, den 11den dezer en de tweede den 19den geopend zal worden. Sommigen wilden weten dat lord *Palmerston* deze omstandigheid waar zou nemen om stukken openbaar te maken, welke den Koning der Franschen in de waagschaal zouden stellen, aan welk berigt men echter voor alsnog weinig geloof kan hechten.

Het *Journal des Débats* verklaart zich bij voortduring met krachtige woorden voor eene toenadering tot Engeland, terwijl de *Presse* een verbond met Rusland tot stand gebragt wil zien.

— De inkasseringen, welke de Bank van Frankrijk den 31sten ll. te doen had, bedroegen 51 millioen francs; zoo lang de Bank bestaan heeft, was dit cijfer op dien dag zoo hoog niet geweest.

— In de volgende week willen de leden der kamer die tot het linker-centrum behooren, eene bijeenkomst houden om zich voorloopig over zekere punten betrekkelijk den arbeid der kamer te verstaan.

Men zegt dat aan den maarschalk *Bugeaud* verlof zal worden verleend, om herwaarts te komen, ten einde aan de werkzaamheden der kamer deel te nemen.

— Men spreekt van de mogelijkheid dat het gouvernement eerstdaags eene leening zou willen sluiten, waarvan de gelden zouden strekken tot verbetering der rivieren en der binnenlandsche vaart, waarvan men de noodzakelijkheid sedert de jongste overstroomingen der Loire dubbel zou hebben gevoeld.

— De minister van de openbare werken heeft bij de koninklijke school voor de mijnen een spoorwegcursus geopend, waar men onderwijs zal geven in den aanleg dier wegen, de beschrijving der locomotieven en van het materieel, en in de exploitatie.

— De heeren *Mendizabal* en *Olozaga*, die onlangs tot leden der Spaansche cortes zijn benoemd, zijn thans uit Parijs over Bayonne naar Vittoria vertrokken, in welke laatste plaats zij

den 26sten December zijn aangekomen, en naar men zegt met groote belangstelling door de bevolking zijn ontvangen. Het blijkt dus, dat de Spaansche regering aan den terugkeer van den heer *Olozaga* in zijn vaderland, geene hinderpalen in den weg legt.

Aan den anderen kant meldt men, dat de Fransche regering bevelen naar de zuidelijke grenzen heeft afgezonden, om geene uitgewekene Spanjaarden van de karlistische partij, die zich de amnestie ten nutte willen maken, meer te veroorlooven van naar Spanje terug te keeren. Ongetwijfeld is deze maatregel het gevolg van de ondervinding, dat deze terugkeerende uitgewekenen meestal zich bij de karlistische benden voegden, die thans in Katalonie rondzwerven.

— Langs eenen buitengewonen weg heeft men berigten uit Madrid van den 31sten December. De koningin had dien dag in persoon de zitting der cortes geopend, en was met levendig gejuich ontvangen geworden. — De berigten uit alle provincien waren gunstig.

In een brief uit Madrid van den 29sten December wordt gemeld, dat het spaansch gouvernement het berigt zou ontvangen hebben van een schitterend voordeel door de troepen der koningin op het korps opstandelingen onder den generaal *Bomfin* behaald. Nadat die generaal vroeger eene mobiele kolonne der koningin nabij Leiria geslagen had, was hij op de hoofdstad aangetrokken. Door eene beweging van den maarschalk *Saldanha*, was hij genoodzaakt te Torres-Vedras halt te houden, waar hij zijne geheele magt, sterk ongeveer 3000 man, verzameld had. Aldaar is de generaal den 22sten December aangevallen. Bijzonderheden van het gevecht waren niet bekend; maar een koerier van Lissabon naar Madrid gezonden, had het berigt overgebragt, dat de graaf *Bomfin* door zijne troepen verlaten en genoodzaakt geweest was zich op genade met 200 officieren over te geven.

— Ter beurze waren genoteerd: 5 pCt. 118,30; 3 pCt. 79,95; Nap. r. 103,30; Rom. L. 100$^{3}/_{4}$.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 3den Januarij.

Naar men verneemt, zal de overlandpost uit Indie, gedurende de wintermaanden, van Triest over den Main-Neckar ijzeren spoorweg door Frankfort, Wiesbaden, Langenschwalbach, Ems naar Coblenz, en verder bevorderd worden, en zulks in plaats van, zooals tot nu toe geschiedde, over Mannheim en Mainz. Men rekent daardoor de verzending, zonder buitengewone voorvallen, te bespoedigen.

— Volgens het jongste nommer der Wurtembergsche jaarboeken, [illegible] den 15 December 1844, 1,743,827 zielen, hetgeen 17,238 meer is dan in 1843.

— Van den Rijn schrijft men:

»De berigten, die men, zoo uit de Rijn-provinciën, als uit die van Westfalen, omtrent den toestand der wintervruchten inwint, zijn over het algemeen zeer bevredigend. De op het einde van October en in het begin van November ingevallen koude nachten hebben geene schade veroorzaakt; maar wel zijn hier en daar zeer lastig geweest de veldmuizen, die in den droogen zomer bijzonder vermenigvuldigd waren, maar die bij het daarop gevolgde natte weder en in de latere koude, weder verminderd zijn. De in sommige kreitsen der beide provinciën ontstane bezorgdheid, dat de gezond aangebragte aardappelen in de kelders aangestoken zouden kunnen geraken, is gebleken ongegrond of ten minste overdreven te zijn geweest. Er is eene proef genomen, om uit rogge met een mengsel van witte rapen, die dit jaar zeer goed zijn uitgevallen, brood te bakken; die proef zou gunstig uitgevallen zijn; men zal evenwel nog meerdere proeven moeten afwachten, alvorens de zaak als geslaagd te kunnen beschouwen. De vergunning tot tolvrijen invoer van vreemd graan, meel en vreemde peulvruchten, is in deze streken met dankbaarheid ontvangen. In de maanden October en November zijn de verzendingen van graan naar de havens van Nederland en van Belgie, onafgebroken blijven voortduren, maar de lage waterstand heeft in de laatste helft van November, het vervoeren der in de Nederlanden voorhanden zijnde aanzienlijke hoeveelheden rogge, die voor Keulen en andere Rijnsteden bestemd waren, belemmerd en daardoor het dalen der prijzen verhinderd."

— Als een blijk van de laakbare ligtvaardigheid, waarmede vele dagbladen bij de behandeling zelfs der belangrijkste onderwerpen te werk gaan, geeft de Oostenrijksche *Beobachter* het volgende:

» Het *Journal des Débats* van 17 December, vertaalt uit de te Leipzig verschijnende *Deutsche Allgemeine Zeitung* twee artikels over de besluiten, welke de drie mogendheden, Oostenrijk, Pruissen en Rusland, met betrekking tot Krakau genomen en uitgevoerd hebben, en zegt in zijne inleiding, dat deze artikelen aan *het officiele orgaan van het Weener kabinet* ontleend zijn. Op grond van deze opgave schrijven bijna al de Parijssche bladen van den volgenden dag (en ook andere dagbladen) die beide artikelen toe aan den Oostenrijkschen *Beobachter*, waarin zij nooit gestaan hebben."

— Uit Rome wordt onder dagteekening van 21 December gemeld:

» Heden heeft in het paleis van het Quirinaal een geheim consistorie plaats gehad, waarin de Paus na eene korte aanspraak aan de vergadering mededeelde dat hij tot kardinaal-priesters benoemd had monsr. *Baluffi*, aartsbisschop van Imola, en monsr. *Marini*, gouverneur van Rome. Vervolgens werden er tien bisschoppen benoemd. Onder andere benoemingen welke dezer dagen bekend zijn geworden, behooren die van den kardinaal *Amat* tot legaat van Bologna, in plaats van den kardinaal *Vannicelli*, van den kardinaal *Ferretti* tot legaat van Urbino en van monsr. *Grasselini* tot gouverneur van Rome."

Volgens alle berigten uit Italie, doet de winter zich aldaar met buitengewone gestrengheid gevoelen. Zelfs te Napels was den 14 December dikke sneeuw gevallen en gedurende drie dagen blijven liggen, iets waarvan men zich geen voorbeeld wist te herinneren.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 6den Januarij.

Wij vernemen dat een vijftigtal officieren, te Nijmegen in garnizoen, aan den Weledel gestrengen Heer *W. J. Knoop*, kapitein der infanterie bij de Koninklijke Militaire Akademie alhier, met begeleidenden brief eene fraaije cassette ten geschenke gegeven hebben, als een bewijs hunner goedkeuring van zijn onlangs uitgegeven werk ter verdediging van de eer der Nederlandsche wapenen bij Waterloo, tegen de aanvallen van den Engelschen schrijver *Siborne*.

— Uit 's Hage schrijft men:

»Gisteren avond is er ten hove, en wel in het paleis in het Noordeinde, een luisterrijk bal gehouden, hetwelk, ten gevolge der ligte ongesteldheid des Konings, bij gelegenheid van Hoogstdeszelfs verjaardag, in de vorige maand was uitgesteld. HH. MM. de Koning en Koningin, alsmede HH. KK. HH. de Prinsen en Princessen van het Koninklijke Huis, waren op het bal tegenwoordig. Daarop waren genoodigd de leden van het korps diplomatique, de ministers, hooge autoriteiten, voorname ambtenaren, hoofd- en mindere officieren van alle wapenen enz. Omstreeks 700 personen woonden dit bal bij, hetwelk tot over één ure geduurd heeft. Het paleis was aan den ingang met gas verlicht."

— Bij besluit van den 29sten December ll., nº. 6, heeft Zijne Majesteit tot militie-commissaris in het hertogdom Limburg, militie-districts-hoofdplaats Roermond, in plaats van den overleden baron *Michiels van Verduynen*, benoemd *C. A.* baron *de Biebersteyn Rogalla Zawadsky*, thans majoor, kommanderende het depôtbataillon van het 5de regiment infanterie.

— Bij besluit van den 29sten December ll., nº. 58, heeft Zijne Majesteit tot buitengewonen raad in de centrale directie van Walcheren benoemd *H. D. Fock*, in plaats van *A. Pické*, benoemd tot gewonen raad in gemelde directie.

— Zijne Majesteit heeft bij onderscheidene besluiten goedgevonden:

1º. aan den 2den luitenant *A. Wilbrenninck*, van het 1ste regiment dragonders, op het daartoe door hem gedaan verzoek, een eervol ontslag uit de dienst te verleenen, met vergunning om de uniform van zijn tegenwoordig korps voortdurend te blijven dragen.

2º. over te plaatsen:

bij het regiment grenadiers en jagers,

bij de bataillons grenadiers, den 2den luitenant *A. F. Beijen*, van het 5de regiment infanterie;

bij de bataillons jagers, den 2den luitenant *L. G. K. Mansfeldt*, van het 4de regiment infanterie;

bij het korps der genie en sappeurs van het Oost-Indische leger, den 2den luitenant *J. H. J.* baron *Sweerts de Landas*, van het korps ingenieurs, mineurs en sappeurs.

— De Minister van Finantien heeft ter kennisse van de belanghebbenden gebragt, dat, gedurende de maanden Januarij, Februarij, Maart en April 1847, zal zijn opengesteld de betaling van de interessen, over de tweede zes maanden van 1846, der sommen, door comptabele ambtenaren, wegens borgtogt, in kontanten, in 's Lands kas gestort, en als zoodanig in het algemeen register ingeschreven; dat, ten gevolge van de daaromtrent vastgestelde verordeningen, de voorzegde betaling, tegen *voldaan*-teekening op de betaalsrol zelve of wel tegen intrekking eener behoorlijke quitantie, ingerigt volgens het deswege bestaand model aan ieder van hen, zal geschieden bij assignatien, af te geven, door de administrateurs van 's Rijks schatkist, in de hoofdplaats

van iedere provincie gevestigd en van het Hertogdom Limburg, betaalbaar ten kantore van den agent, mede in dezelfde hoofdplaats gevestigd; wordende de belanghebbenden tevens verwittigd, dat de voorschreven interestbetaling, over de tweede zes maanden van 1846, met den laatsten April 1847 is gesloten, en alzoo den volgenden dag de betaalsrollen door de administrateurs van 's Rijks schatkist moeten worden ingezonden, en zij belanghebbenden mitsdien uitgenoodigd, de hun competerende interessen binnen den bepaalden termijn, ten kantore van de administrateurs voornoemd, te ontvangen.

— *Z.* Exc. de minister van binnenlandsche zaken heeft bepaald dat, ten behoeve van de zoodanigen, die aan de ligting van 1847 en later zullen moeten deel nemen, wanneer zij de daartoe bestemde zittingen der militieraden mogten hebben laten voorbijgaan, geene speciale vergunning tot remplaçant meer zal worden voorgedragen of toegestaan, dan alleen in die gevallen, dat daarvoor zeer gegronde en dringende redenen bestaan, en dan altijd nog onder de uitdrukkelijke voorwaarden, dat de geremplaçeerde, ingeval de plaatsvervanger, vóór het verstrijken van den vereischten diensttijd, om de eene of andere reden uit de dienst mogt worden ontslagen, gehouden zal zijn, al de schulden te voldoen, die hij bij het korps mogt nalaten.

— In de *Amsterdamsche Courant* leest men:

»Van eene zijde, welke wij als goed onderrigt mogen beschouwen, wordt ons medegedeeld: dat een ontwerp van wet, bepalende de *regten van in-, uit- en doorvoer van Granen*, ter vervanging van het schaalstelsel der wet van 1835, op dit oogenblik bij den Raad van State aanhangig is. Men meent te weten, dat bij dit ontwerp een *matig, vast* regt ten grondslag is gelegd.

»Het is met groot genoegen dat wij dit berigt mededeelen. Wij beginnen nu hoop te voeden dat eerlang de doodklok over de »verderfelijke graanwet" zal geluid worden: het zal voor het Nederlandsche volk een feestgelui zijn.

»Wij willen ons echter niet te vroeg verheugen. Een *matig vast regt* is eene uitdrukking van wijden omvang. En hoe welkom ook een *zeer* matig vast regt ons zijn zal, wij achten dat in de tegenwoordige omstandigheden de billijke eischen des handels, der nijverheid en der algemeene welvaart niet voldaan zijn, tenzij eene geheele afschaffing van elke belasting en belemmering van den in- en uitvoer van granen."

— Uit Utrecht schrijft men van den 5den dezer:

»Onze hoogeschool onderging gisteren een treffend verlies door het overlijden van den hoogleeraar *W. Wenckebach*, in wiens bezit zij zich slechts korten tijd mogt verheugen. Reeds met roem in de wetenschap bekend, werd hij voor twee jaren herwaarts geroepen, ter vervanging van den waardigen *Schröder* in het onderwijs der wiskunde, en aanvaardde die betrekking met den vasten wil, om op het voetspoor zijns leermeesters, al zijne krachten toe te wijden aan de belangen der instelling, aan welke hij zelf was gevormd geworden. Zijne regtschapenheid, zijn rondborstig karakter en hartelijk gevoel voor vriendschap, maakten hem weldra dierbaar aan zijne ambtgenooten, terwijl hij door zijnen onvermoeiden ijver, en de voortreffelijkheid van zijn onderwijs, zich de achting en genegenheid zijner leerlingen wist te verwerven. Hij zelf gevoelde zich gelukkig in zijnen nieuwen werkkring. De hoogeschool mogt van zijne voortgezette werkzaamheid steeds rijkere vruchten verwachten, maar is in deze verwachting jammerlijk te leur gesteld. Door eene hevige koortsziekte aangetast, werd hij na weinige dagen in de kracht zijns levens aan de hoogeschool en aan zijne geliefde betrekkingen ontrukt, bij allen, die hem kenden, een gevoel van diepen rouw nalatende."

— Uit Leiden schrijft men, dat de heer dr. *J. Hoffmann*, aldaar, besloten heeft voor den hem aangeboden leerstoel voor de chinesche en japansche talen te Londen, te bedanken, en de betrekking van translateur bij onze Regering te aanvaarden, ten einde alzoo zijne bekwaamheden aan zijn aangenomen Vaderland te blijven toewijden.

— De arrondissements-regtbank te 's Hage, heeft den 4den dezer uitspraak gedaan: 1°. in de zaak van het openbaar ministerie tegen den heer *A. van Bevervoorde*, wegens de vervolgde stukken uit het dagblad *de Burger*, waarin laster zou zijn begaan tegen den heer *Holtius*, inspecteur-generaal van de registratie. De regtbank heeft verklaard, dat het niet volledig wettig en overtuigend bewezen is te houden dat *in casu* een bepaald persoon is aangeduid; zij heeft derhalve den laster niet voor bewezen gehouden en den beklaagden van de aanklagt te dezer zaak vrijgesproken. — 2°.) Het openbaar ministerie tegen denzelfden heer, als verantwoordelijk schrijver en uitgever van het weekblad *Asmodée*. De beklaagde was vervolgd dat hij in N°. 51 van dat blad, den heer *Box* zou hebben gelasterd. De regtbank heeft echter den beklaagde niet schuldig verklaard aan het wanbedrijf van laster, en hem deswege vrijgesproken, doch schuldig aan hoon of beleediging door woorden, en hem, op grond van Art. 375 strafwetboek, veroordeeld tot eene geldboete van *ƒ* 50,— en in de kosten.

— Uit 's Bosch schrijft men van den 4den, dat de politie aldaar eene belangrijke arrestatie gedaan heeft. Reeds vroeger waren er pogingen gedaan tot braak aan de zoutziederij van den heer *van der Ven*, op het Hinthamereinde, toen in den nacht van den 4den, terwijl de commissaris van policie met vier agenten zich in het huis verscholen hadden, die braak hervat werd. De dieven waren reeds tot in het kantoor gekomen en begonnen de kas met breekijzers op te breken, toen de commissaris met twee agenten toeschoten en de dieven bevolen zich over te geven. Deze poogden te ontvlugten, doch werden door de twee andere agenten tegengehouden. Er ontstond nu eene worsteling welke met de gevangenneming der beide dieven, *van Hooydonk* en *van der Horst* geheeten, eindigde.

De markies *de Thouars*, die eenige dagen geleden te 's Bosch is aangebragt, zal provisioneel om zijne zwakke gezondheid en tot het weder gunstiger is, aldaar verblijven. ZHWGeb. is in het huis van arrest in eene afzonderlijke kamer gehuisvest.

— Men leest in het *Journal de la Haye:*

»In dezen tijd van algemeene vooruitgang, waarin men zich over niets meer bevreemden moet, zal men zich voortaan ook niet te verwonderen hebben, geheele regimenten soldaten, in volle wapenrusting, te voet de rivieren en stroomen te zien overtrekken met evenveel spoed en gemakkelijkheid, als of zij over den algemeenen weg marcheerden. — Eene nieuwe uitvinding, welke men tot dusverre als een droombeeld zou hebben beschouwd, heeft zich dezer dagen verwezenlijkt, en toch, zij is zoo eenvoudig mogelijk. Met behulp van een' zekeren toestel, door den uitvinder, welligt nog zeer onvolmaakt, *waterschoenen* genaamd, daar ze eigenlijk naar de bestemming *schoenschuiten* moesten heeten, wordt dit merkwaardige resultaat verkregen. Deze *schoenen* stellen een' vreemdsoortigen toestel daar, die den mensch boven de oppervlakte des waters draagt als eene ligte vracht en zijn ligchaam in een volmaakt evenwigt houdt. Die toestel is overigens aan geene zijner bewegingen hinderlijk. Men kan op alle wijzen voortgaan, zich gemakkelijk omkeeren en zich van zijne wapenen bedienen. En wat nog meer opmerking verdient, is, dat deze toestel het geheele ligchaam bedekt en beschut, den soldaat beveiligt tegen de kogels, hem even zoo vergunt zich te verdedigen en met groote voordeelen te strijden, en in sommige gevallen, met behulp van een der vindingrijkste toestellen, hem zelfs, zoo hij mogt zijn ternedergeworpen, het middel aan de hand geeft, om zich weder al zwemmende op te heffen. Deze nuttige uitvinding is aan den luitenant der jagers, *Smits*, directeur van de militaire zwem- en gymnastieke-school te 's Gravenhage te danken. Voor eenigen tijd is zij in al hare bijzonderheden onderzocht in tegenwoordigheid van den Minister van Oorlog en een groot aantal hoofd-officieren, terwijl men vrij algemeen verzekert, dat deze proef met den besten uitslag is bekroond. — Deze toestel, die, even als zoo vele andere nieuwe uitvindingen, nog vatbaar is voor nadere verbeteringen, behoort ongetwijfeld tot de zoodanige, waarvan de toepassing tot eene onmetelijke weldaad en ongelooflijk nut zal strekken. Naar men verneemt, is de heer *Smits* tevens de uitvinder van eene redding-ladder in geval van brand, waarvan het werktuigelijke, een eenvoudige en ligt draagbare toestel, op zoodanige hoogte kan worden opgeslagen, dat hij in een vlak land zou kunnen strekken tot telegraaf voor het doen van observatiën."

— Den 1 dezer zijn te Amsterdam, bij de Handel-Maatschappij van de opgehouden koffij der najaarsveiling verkocht, 62,049 balen, waarvan de helft tegen de opgehouden prijzen en de wederhelft tegen die prijzen met een halven cent verhooging. Denzelfden dag is te Rotterdam, op gelijke wijze, verkocht een bedrag van 38,018 balen, mede opgehouden koffij, makende in het geheel 100,067 balen.

Bij de Maatschappij zijn nu nog voorhanden 100,000 balen koffij van de genoemde najaars-veilingen, waarvan de helft verkrijgbaar tegen de opgehouden prijzen, met verhooging van eene cent en de wederhelft met verhooging van anderhalve cent.

— In de maand December jl. zijn over den Rijn-spoorweg vervoerd 22029 reizigers, als: van Amsterdam 7466; Abcoude 1251; Laan van Vreeland 723; Nieuwersluis 434; Utrecht 6144; Driebergen 819; Maarsbergen en Maarn 226; Veenendaal 514; Ede 593; Wolfhezen 92; Arnhem 2582. De opbrengst van reizigers is geweest *ƒ* 29378,75, van goederen *ƒ* 10906,97; te zamen *ƒ* 40,285,73.

— Uit Rotterdam meldt men van den 4den dezer:

» In den afgeloopen nacht, omstreeks half vier ure, ontstond alhier brand, aan de westzijde van den Oppert, bij den tapper *R. Stoup*. De vlammen verspreidden zich met zoo veel snelheid, dat het geheele huis in brand stond alvorens de brandspuiten in werking konden zijn. Het huis is geheel uitgebrand, en die ter wederzijde, inzonderheid dat van den mr. loodgieter *Sanders*, zijn zwaar beschadigd. De brandweer heeft zich met haar eigene activiteit gekweten. De oorzaak der ramp is onbekend."

— Uit Schoonhoven schrijft men van den 1sten dezer:

» Zoo even vernemen wij, dat onder de naburige gemeente Tienhoven een verschrikkelijke brand is uitgebarsten; meer dan 20 stuks vee en de geheele boerderij, benevens 2 hooischuren, toebehoorende aan zekeren *Alblas*, zijn eene prooi der vlammen geworden. De knechts van dien bouwman, des ochtends ten vijf ure bezig zijnde hooi te krijgen, ten einde het vee te voeden, hadden eene kaars midden op den vloer geplaatst. Een hunner bemerkende, dat de til boven de koeijen, waar het hooi op lag, instortte, waarschuwde de anderen de kaars weg te nemen, doch eer dit gedaan was, had het hooi reeds vuur gevat, en dit nam zoo spoedig de overhand, dat huis, stal, schuur en twee hooijbergen in den asch zijn gelegd, terwijl van het vee slechts drie paarden en drie pinken zijn kunnen gered worden, maar 21 koebeesten in de vlammen zijn omgekomen. De gebouwen waren voor *f* 2400 tegen brandschade gewaarborgd, maar de levende en varende have niet."

— Te Nootdorp heeft den 3den dezer een verschrikkelijk ongeval plaats gehad. De ketel van de stoommachine, welke aldaar in de droogmakerij geplaatst is, sprong en benam den machinist en den stoker het leven, terwijl de derde daarbij tegenwoordige persoon zwaar gekwetst is.

— Te 's Gravenhage zijn in het jaar 1846 geboren 2395 kinderen, waarvan 1235 van het mannelijk en 1160 van het vrouwelijk geslacht. Zijnde er 116 minder geboren dan in 1845; het getal der overledenen heeft bedragen 2004, zijnde 189 meer dan in 1845; er zijn 555 huwelijken gesloten; 14 meer dan in 1845.

— In het jaar 1846 zijn te Rotterdam geboren 3074 kinderen, waarvan 1552 zonen en 1522 dochters; er zijn overleden 2725 personen, waarvan 1406 beneden de vijf jaren, terwijl 5 personen den ouderdom van tusschen de 95 en 100 jaren bereikt hebben; er zijn gehuwd 638 paren, en 2 echtscheidingen hebben er plaats gehad.

Binnen de stad Gouda zijn in 1846 geboren 560 kinderen, overleden 706 personen, en 111 paren gehuwd.

Te Haarlem geboren 490 zonen en 442 dochters, te zamen 932 kinderen; waaronder 16 paren tweelingen. Overleden 418 personen van het mannelijke en 445 van het vrouwelijke geslacht; te zamen 863. Gehuwd 243 paren. Echtscheidingen 2.

Te Alkmaar: geboren 210 zonen, 193 dochters, te zamen 403 kinderen; overleden 248 van het mannelijke, 278 van het vrouwelijke geslacht, en 13 levenloos aangegevene kinderen; te zamen 539; huwelijken 76; echtscheidingen 4.

Te Hoorn: geboren 262 kinderen, als: 133 zonen en 139 dochters. Overleden 170 personen van het mannelijke en 123 van het vrouwelijke geslacht, te zamen 293, onder welk getal zijn begrepen 30 overledenen in het correctiehuis, 3 in de garnizoens-infirmerie en 16 levenloos aangegeven kinderen, benevens 7 elders overledenen. Gehuwd 63 paren. Echtscheidingen 2.

G R A A N M A R K T.

AMSTERDAM, 4 Januarij.

TARWE tot iets hoogere prijzen met goeden handel; in Entr.: 128 ℔ witb. Pools: *f* 372; 128, 129, 130 ℔ bonte dito *f* 368, 373, 375; 128 ℔ dito *f* 366; 126, 130 ℔ dito *f* 358, 364; 124, 126 ℔ dito *f* 346, 362; 124, 127 ℔ roodb. dito *f* 335, 345; 128 ℔ bonte Stettins. *f* 356. In Cons.: 125 ℔ bonte Pools. *f* 354; 124 ℔ nieuwe Vries. *f* 346; 124, 125 ℔ dito aan de Zaan *f* 342, 346.

ROGGE tot de notering bij partij verkocht; 122, 123 ℔ Pruisis. *f* 282, 285. In Cons.: 120 ℔ Pruisis. *f* 280.

GARST hooger verkocht; in Entr.: 115 ℔ puike jar. Deens. *f* 207. In Cons.: 109 ℔ geringe dito *f* 186.

HAVER in een doen; 84 ℔ nieuwe Fijne *f* 163.

BOEKWEIT tot goed vorige prijzen; 120 ℔ Amersfoorts. *f* 245; 121 ℔ Vries. *f* 244; 118 ℔ Groninger Zand *f* 234.

KOOLZAAD in een doen; Verkocht: Elve 57 P. vl.; Deensch 55 P. vl.; op 9 vaten Olie te leveren in April, Sept. en Oct. 59 P. vl.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 5. JANUARIJ 1847.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van *f*	11,00	tot *f*	12,50.
Het dito dito Rogge	» »	9,75	» »	10,25.
Het dito dito Boekweit	» »	7,00	» »	8,00.
Een grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.			»	0,19.
Een lucht Tarwe-brood, van zeven oncen vijf lood Nederl.			»	0,19.
Een Fransch- of Witte-brood, van een pond Nederl.			»	$0,29\,^1/_2$
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.			»	0,40
Een Nederl. pond Tarwe meel			»	0,38.
Een dito pond grof Tarwe-meel			»	0,19.
Een dito pond Boter			»	0,68.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)			»	3,50.
Het 1000 Eiken Telhout			»	2,50.
Het 1000 Doof Hout			»	2,25.
De kar Spaanders			»	3,05.
De » Struiken			»	3,00.
De 100 Mutsaard			»	3,25.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (5 *Januarij*) was de fondsnotering: Ned. $2\,^1/_2$ pCt. $59\,^7/_{16}$; 3 pCt. $71\,^3/_8$; 4 pCt. $92\,^1/_8$; Handelm. $4\,^1/_2$ pCt. $172\,^1/_8$; Spanje Ardoins 21; dito Onbep. St. $20\,^5/_8$; 3 pCt. $37\,^7/_8$; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. $31\,^5/_8$; Ardoin Coupon $18\,^1/_8$; Portug. 3 pCt. te Lond. $38\,^7/_8$; Id. 4 pCt. $37\,^3/_4$; Rusland 5 pCt. 106; Certif. 1831—33 $96\,^3/_4$; 4 pCt. bij *Hope* $88\,^3/_4$; Id. bij *Stiegl.* $87\,^7/_8$; Certif. van Assign. 6 pCt. $70\,^1/_2$; Amerika Bankactiën $4\,^9/_{16}$; Oostenrijk Metall. $104\,^3/_8$; Id. $2\,^1/_2$ pCt. $58\,^1/_4$; Brazilie $89\,^3/_8$; Poolsche Loten 163; Peru 22; Mexiko $24\,^5/_8$.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.